Rožmberský zpravodaj
prosinec 2025 | ročník IV | neprodejné

Konec roku 2025

Vážení spoluobčané.
….a je to tady. Zase konec jednoho roku. Rok 2025 jistě nebyl pro celý svět ten nejklidnější, ale věřím, že jsme všichni svůj soukromý rok 2025 zvládli a prožili jej s menšími i většími problémy nebo radostmi. Pokud bylo letos více starostí, tak nám to příští rok vyrovná radostmi.
Pro naše město byl tento rok vcelku klidný v duchu příprav nebo odstartování větších akcí. Za tento „klid" mohu osobně poděkovat svým kolegyním a kolegům zastupitelům. Byli konstruktivní a neuchylovali se ke zbytečnému „hašteření". Samozřejmě hlavní poděkování patří vám občanům. Pokud byly problémy, tak jste je přijímali trpělivě a měl jsem pocit, že jste se také ve větší míře zapojovali do veřejného dění. Poděkování patří všem.
Dovolte mi, abych tedy nám všem popřál krásné a klidné adventní dny a samotné vánoční svátky, samozřejmě v rámci obvyklých zmatků.
Konec roku bude velmi rychlý a bude tu rok 2026. Do nového roku nám přeji, aby radosti převažovaly nad starostmi. Určitě nám přeji pevné zdraví a úspěch ve veřejném i soukromém počínání.
Těším se společně s vámi na rok 2026.

- Bohuslav Čtveráček, starosta města -

Novinky ze stolu našeho starosty

V této rubrice připomínám důležité okamžiky ze života města a práce zastupitelstva a úřadu města.

Dne 17.října proběhla valná hromada Svazku Lipenských obcí, na které bylo naše město přijato oficiálně za člena Svazku. Myslím, že bude prospěšné, když se budeme moci účastnit diskuzí a případně i rozhodování o dění v regionu Lipenska, do kterého naše město přirozeně patří.
Dne 11.října se konal již 23.ročník Krumlovského vodáckého maratonu. Jde o významnou mezinárodní akci a pro naše město je ctí, že start v několika kategoriích probíhá z našeho kempu. Také letos jsme mohli v kategorii pramic uvítat našeho prezidenta pana Petra Pavla. Pro mě osobně je tato událost současně připomenutím, že stále existuje povědomí o vodáctví jako sportu.

Koncem října zahájila firma OK Asfalt Group práce na rekonstrukci komunikace na Přízeři. Vedle zpevnění podkladu komunikace a opravy asfaltového povrchu se, jak doufám, podaří vyřešit zachycení a odvedení srážkových vod z luk a úvozových cest nad touto částí osady.
Do finále se také dostávají práce na modernizaci veřejného osvětlení na Latránu v Rožmberku nad Vltavou. Zbývá vybrat svítidla vyhovující závaznému stanovisku památkové péče.
Probíhají práce na vypracování provozních řádů na „naše“ vodovody. Z těchto dokumentů vyplynou pravděpodobně nové povinnosti při správě vodohospodářských zařízení, ale jistě ku prospěchu nás, uživatelů.
Stejně tak připravujeme „Plán regenerace městské památkové zóny města Rožmberk nad Vltavou“. Kvalita zpracování tohoto strategického dokumentu ovlivní štědrost Ministerstva kultury při rozdělování peněz v rámci programu „Regenerace“. Památková péče zásadně zasahuje do péče o nemovitosti v našem městě. Otázkou je, jak se nám daří s touto realitou soužít.
Neodvratně se nám blíží zima. Snažme se všichni - město i každý občan, připravit na možné projevy zimního počasí. Jistě se nevyhneme všelijakým komplikacím, ale také si přejeme, aby nám zima nadělila dostatek vody na léto.

Všechny vás srdečně zdravím.

- Bohuslav Čtveráček, starosta města -

Poděkování a přání

Vážení a milí čtenáři,
před vámi je poslední číslo „Zpravodaje“ roku 2025. Roku, který pomalu, ale jistě končí. Než propukne vánoční a silvestrovské veselí dovolím si poděkovat vám všem kteří se dobrovolně a nezištně podílíte na chodu a zvelebování našeho města, protože bez vaší práce a vašich nápadů by v Rožmberku nebylo tak hezky. Děkuji vám mnohokrát.

A přání na závěr. Přeji vám všem požehnaný, klidný a ve zdraví prožitý čas adventní. Přeji vám ať si ve společnosti svých nejbližších užijete Štědrého dne včetně půlnoční oslavy zrození nových časů a v každé vteřině následných svátečních dní vše nejlepší a v oku stále jiskru radosti z obdarování. Dovolte mi abych vám všem do roku 2026 popřál pevné zdraví, hodně štěstí a osobní pohodu.

- Daniel Hovorka, místostarosta -

Uzávěrka dalšího čísla Rožmberského zpravodaje je **21. 12. 2025**

Rožmberský zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku Města Rožmberk nad Vltavou. Vydává Město Rožmberk nad Vltavou, Rožmberk nad Vltavou 2, 382 18, IČ: 00246115 | **Registrační značka:** MK ČR E 23671 | Vydáváno 1x za měsíc nákladem 200 ks | **Datum vydání:** 3. 12. 2025 | **V Rožmberském zpravodaji nejsou uvedeny akademické tituly** | **Odpovědná redaktorka:** Jana Adamko | **Redakční rada:** Jana Adamko, Lenka Tomková, Drahomíra Čížková, Hana Suchá, František Fazekas | **Kontakt pro příspěvky, informace a inzerce:** podatelna@mestorozmberk.cz, tel.: 380 749 820 | **Grafika a sazba:** František Fazekas | **Tisk:** TISKÁRNA ČERNÝ s.r.o.

Poděkování „naší“ paní účetní, paní Magdě Radové

Není snadné pracovat jako účetní na malém městě, kde městský úřad reprezentují vlastně pouze dvě osoby a spolu se starostou je to právě paní účetní. Není snadné nalézt rovnováhu mezi vrozenou potřebou pořádku a účetní přesností a vedle toho vyhovět často kreativním představám o fungování úřadu, které přináší váš nadřízený, osoba starostky nebo starosty.... A toto vše pod kontrolou nadřízených orgánů a často v první linii styku s námi, občany. Paní Magda Radová tuto roli zvládala na našem městském úřadě téměř 11 let. Nyní ji čeká zasloužený odpočinek, odchází do důchodu. Děkuji, paní Radová, jménem nás všech, kteří jsme se s vámi podíleli na fungování úřadu města. Přeji mnoho dalších let ve zdraví a spokojenosti.

- Bohuslav Čtveráček, starosta města -

Nově vznikající parčík

Ráda bych napsala krátké poděkování...
Naši techničtí pracovníci si dali dost práce s tím, aby na „ZTV“ (prostor za pizzerií) připravili přes 50m dlouhý záhon. Dosavadní porost vykáceli, zplanýrovali, z kamenů vytvořili schody a obruby a navozili hlínu. A pak přišel čas pro nás! Jupí!!! Psala se sobota 11. 10. 2025, když se pár velkých a hromada malých nadšenců vydala sázet květenu a položit tak základ nově vznikajícímu parčíku a relaxační zóně. Rožmberské dětičky popadly motyky, lopatky a vrhly se s obdivuhodným nadšením do práce. Než jsme se stačili ohlédnout, dětičky roznesly rostliny v květináčích, vyhloubily jamky, rostliny zasadily a zahrnuly hlínou. Hlína létala vzduchem, děti se předháněly, kdo zasadí více kytiček, kdo udělá největší jamku nebo kdo si v botách odnese domů nejvíce hlíny. A my, dospělí, jsme si při pohledu na ně představovali, jak krásně bude toto místo vypadat, až se rostliny rozrostou a vykvetou. Děkuji všem, kteří přiložili ruku k dílu a pomohli vytvořit nové krásné zákoutí našeho města.

- Rózi -

KNIHOBUDKA

V průjezdu městského úřadu vznikla knihobudka – místo, kde si můžete bezplatně vyměnit, darovat nebo zapůjčit knihy 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Čtení zdar!

- Eva Chmelová -

Rožmberské ženy

Listopadový Babinec se opravdu vydařil! Protože posezením na zahrádkách restaurací odzvonilo, domluvily jsme se s kavárnou Lar Cafe, zda by bylo možné uspořádat setkání tam. Paní Vlaďka Kukolíková přichystala slavnostní stůl, aperitiv a výborný guláš. Atmosféra byla uvolněná a řeč rozhodně nestála - prostě babinec, jak má být! Mám obrovskou radost, že se nás schází víc a víc. Těším se, že nezůstane jen u našich setkání první středu v měsíci, ale že spolu vyrazíme do divadla, na výlety apod.

- Jana Fröstlová -

Lampionový průvod s Bílou paní

Bílá paní se v Rožmberku nad Vltavou zjevuje poslední čtyři roky pravidelně ve stejnou dobu (kolem svátku sv. Martina) a na stejném místě (před hradem). Tato zpráva se rozšířila do širokého okolí a na lampionový průvod, během kterého je možno Bílou paní spatřit, přijíždí lidé až z Prahy! Jsem vděčná, že Bílou paní ani počtvrté neodradila zima a že si našla se svými „světluškami" a dalšími pomocníky čas, aby připravili pro děti i dospělé jedinečný zážitek. Lampionovým průvodem započalo období kouzel a splněných přání…

- Jana Adamko -

Perníčkování v Lar Cafe

Malá, narychlo smluvená akce v super spolupráci s kavárnou Lar Cafe a Janou Adamko se uskutečnila v neděli 23. listopadu. Zdobení perníčků různými technikami si přišlo vyzkoušet 17 dětí. Více než dvě hodiny děti zdobily připravené perníčky barevnými polevami a předháněly se, kdo bude mít svůj perníček (a následně pak pusu) barevnější. Perníčky, které děti nestihly sníst, anebo se jim už nevešly do bříška, si úhledně zabalené odnesly domů jako dáreček.

- Rózi -

Rožmberské perly Vltavy

Vážení čtenáři, po delší odmlce přicházím s dalším článkem z historie města Rožmberk.

V následujících řádcích se zaměříme na poklad, který řeka Vltava střežila po celá staletí. Tím pokladem bylo obrovské množství perlorodek, které v sobě ukrývaly perly rozličných tvarů, velikostí a barevných odstínů. V Rožmberku nad Vltavou je lov perel písemně doložen v účtech vyšebrodského opatství již v roce 1712, kdy klášter koupil perly od příslušníka židovské komunity z Rožmberka za 150 zlatých. V tom samém roce ještě nakoupil nádherné namodralé perly prostřední velikosti za stejnou cenu od rožmberské židovky Hirschlové. Z uvedených případů je jasné, že se lov perel postupem času stal velmi lukrativní záležitostí zejména pro překupníky, neboť perly představovaly žádané zboží nejen pro církev, která dala perly vsazovat do relikviářů, křížů či jiných svatých předmětů, ale i pro šlechtu, která jimi často zdobila šaty nejenom pro divadelní představení, ale i bohatší měšťanstvo. Velké množství perel bylo dodáváno také na samotný císařský dvůr. V Rožmberku docházelo, podle záznamů Oppolzera, k častým krádežím perel i v roce 1857. Jedny z posledních perel pak byly vrchnosti předané v roce 1890. Fenoménu, který v průběhu staletími lov perel představoval, později výraznou měrou uškodilo hned několik faktorů, které s sebou přinesl rozvoj průmyslu a obchodu v 19. století. První faktor představovala stavba papírny v Loučovicích v roce 1885, za kterou stál tamní podnikatel **Arnošt Porák** a která byla napojena na vodní elektrárnu. Další negativní vlivy přinesla regulace řek, voroplavba, plavby lodí, ale i extrémní výkyvy počasí, které byly doprovázeny častými povodněmi. I přes tyto negativní faktory se později, v roce 1927, rozhodl významný krumlovský lovec a sběratel perel fotograf **Josef Wolf** (1864 – 1938) zkusit štěstí a se svolením vrchnosti se pod dozorem rožmberského lesmistra ing. Bažanta vydal na dobrodružnou cestu za fotografickým úlovkem posledních perlorodek ve Vltavě. Oblast hledání zaměřil na privátní rybníky na Novohradsku v oblasti Žofínského zámku, Pohořský nebo Tisový potok a na veřejné povodí Vltavy v oblasti Rožmitálského rybníku. Fotografické dílo Josefa Wolfa bylo co do kvality a záběru motivů srovnatelné s dílem Josefa Seidla, pokud jde o geografický záběr, tak se dá říci, že ho dokonce i předčil. Známé jsou Wolfovy záběry Šumavy. Na Lipensku nafotil úchvatné pohledy na Frymburk, dochované jsou také jeho snímky výhledu z Vítkova hrádku na Dolnovltavicko. Početná sbírka perel se v rodině Wolfových dědila z otce na syna. Otec Josefa Wolfa - Bedřich Wolf, byl praktickým znalcem a lovcem perel, jeho bohatá sbírka byla prezentována na světové výstavě ve Vídni a později také na miléniové výstavě v Budapešti. Se sbírkou perel rodiny Wolfových byla obeznámena také manželka tehdejšího dědice buquoyského fideikomisu **Karla Jiřího Buquoye**, hraběnka **Valérie Buquoyová, rozená Kinská z Vchynic a Tetova**, která měla sama početné zkušenosti s lovem perel z rodného Horažďovického panství, kde se dodnes nachází vyhlášené muzeum perel. Perly se v Horažďovicích lovily každý třetí rok v období měsíců duben - říjen. V roce 1808 zde bylo za přítomnosti císaře Františka I. vyloveno rekordní množství 45 perel.

Josef Wolf (1864-1938), ilustrační fotografie z webu Fotografové Šumavy

Perly však nebyly tím jediným artiklem spojujícím panství Horažďovice a panství Rožmberk, vedle sňatkové politiky vrchnosti to bylo také plavení polenového dřeva z **Vchynicko – Tetovského kanálu**, který později odkoupil kníže Schwarzenberk za účelem rozšíření **Schwarzenberského kanálu**. Ovšem díky sňatkové politice rodů Buquoy - Schwarzenberk to takříkajíc zůstalo v rodině.

Pátrání Josefa Wolfa sice nakonec nepřineslo žádné výraznější úspěchy, kromě čtyř prázdných lastur, ovšem věřím, že i tak vám tento krátký příběh z historie přinesl zajímavé informace o tom, jak řeka Vltava propojovala osudy místních dominant a osobností.

Pokud byste se o fenoménu řeky Vltavy chtěli dozvědět něco více, pak bych vám mohla doporučit návštěvu výstavy Vltava slavná a splavná, která je veřejnosti přístupná v prostorách Jízdárny Pražského hradu až do 4. 1. 2026.

V příštím roce se v některém z vydání zpravodaje zaměříme na řemesla závislá na vodě, konkrétně se seznámíme s vrchnostenským mlýnem či pivovarem v Rožmberku nad Vltavou, ale ještě předtím zaostříme na jednu kratochvíli šlechty, a sice na divadelní inscenace, během kterých hrála hlavní roli šlechta a takzvané Živé obrazy (Tři obrazy Vltavy, Witiko (Vítek) podle Adalberta Stiftera, atd.).

- Veronika Polnická -

Inspirujme se přírodou – odpočívejme!

Paní Zima zaklepala na dveře. Dny se nám podstatně zkrátily, noci prodloužily a venkovní teplota už mnohokrát padla pod bod mrazu. S příchodem zimy nastává v přírodě klid a ticho, což znamená, že začíná období zimního spánku. Nedávno ještě opadávalo listí ze stromů a spousta rostlin a keřů barevně kvetla. Vše bylo zalité sytými barvami. Jako lusknutím prstů barvy zmizely a krajinu zahalil zimní závoj… Ticho někdy přerušuje jen křupání sněhu pod nohama. Příroda v tomto období nabírá sílu a energii na jarní a letní měsíce. Pomáhejme jí proto třeba jen tím, že se v ní chováme tiše a s úctou, nasypeme ptáčkům do krmítek zrní nebo do lesa zaneseme pár jablíček.
I my, lidé, potřebujeme někdy zpomalit. Pokud je to jen trochu možné, zpomalme, všímejme si sami sebe, svého zdraví i mysli. Najděme si čas na sebe, své přátele a rodinu.
I když se zdá být obloha zatažená a šedivá, buďme pozitivní, milí k sobě i okolí a těšme se na každý nový den. Až nám paní Zima zamává na rozloučenou, přijde nádherné jaro! Nebojme se, již 21. 12. nastane zimní slunovrat a dny se začnou pomalu prodlužovat. Přeji vám všem klidnou, pozitivně naladěnou a regenerující zimu!

- Rózi -

Pivo a Rožmberk do roku 1590

Pivo se ve středověku považovalo nejen za nápoj, ale i za relativně levnou a sytou potravu. Na samém začátku se pivo vařilo doma a primitivní domácí pivovar tvořila pánev nebo kotel. Právo váreční bylo jednou z hospodářských výsad každého měšťana. Její rentabilita byla zajišťována „mílovým právem“, které bránilo, aby v blízkosti vznikaly sladovny, pivovary a šenky, nepatřící měšťanům nebo vrchnosti. Měšťané v Rožmberku sladovali obilí a vařili pivo již od roku 1379 a v roce 1514 potvrdil Jan z Rožmberka toto právo znovu. Kdy vznikl panský pivovar v Rožmberku, přesně nevíme, bylo to však již také v závěru 14. století. Artikuly, vydané roku 1540 rychtářům a poddaným na rožmberských panstvích zdůrazňovaly, že poddaní mohou navařit „k svému truňku a pro čeleď piva, kolik, kdo chce, nikdo však nesmí šenkovat či prodávat, leda, že by měl k tomu zvláštní výsadu povolení.“ Tato zásada platila v Čechách od krále Jiřího z Poděbrad a byla vyhlášena usnesením sněmu již v roce 1479. Měšťané do té doby nepotřebovali zvláštní písemný souhlas vrchnosti k provozování pivovarnictví. Pouze museli odvádět pravidelné dávky a poplatky. Za vaření piva to bylo povarné, za čepování počepné nebo šenkovné, z krčmy pokrčmé a za vystavování piva k prodeji i posudné. Platby z piva byly vítaným příspěvkem do panské rožmberské pokladny. Proto nikdo nebránil měšťanům, aby vystavovali pivo do jejich vesnic, naopak poddaným ve vsích ukládali, že musí brát pivo od nich a nesměli konzumovat pivo cizí.
Většinou se prodávala pinta piva (zhruba litr) za dva haléře a haléřů bylo do groše čtrnáct. Za dva haléře se prodával i chléb nebo 14 vajec v létě. Také víno bylo v té době přibližně stejně drahé jako pivo. Vařila se především piva „tmavá“ z ječmene a jeho spotřeba, jak již to v Čechách bývá, byla již tenkrát vysoká. V poznámkách Březan ke svému dílu „Život Viléma z Rožmberka“ píše: “Obrovská spotřeba piva v Čechách (odhadováno pro 16. století na 200 litrů ročně na osobu včetně dětí) byla důsledkem požívání piva jako jedné ze základních potravin, doslova tekutého chleba.“ Původní anarchie domácího vaření, kdy každý měšťan, který byl právovarečníkem, vařil pivo ve svém domě, a kolik chtěl, byla nahrazena pevným řádem, podle něhož mohli vařit, jen když na ně přišla řada. Po pořádku také čepovali pivo, které vyrobili. Již na počátku 16. století dochází v Rožmberku ke zřízení „pivovarského domu“, kde pro jednotlivé právovarečníky vařili pivo sládkové. V obou rožmberských pivovarech, v městském i panském, se vařilo tmavé, kterému se také říkalo „červené pivo.“ Bylo z ječmene, lehčí nahořklé chuti a tvrdilo se o něm, že čistí krev. Ječmen byl místní a chmel se nakupoval od vyšebrodského kláštera, který pěstoval chmel na Olivetské hoře a v údolí Hvězdné.
Když převzal vládu nad svým panstvím Vilém z Rožmberka, začal důsledně prosazovat panské pivo. V roce 1561 byl jmenován Michal Březský z Ploskovic, aby dohlížel nad rožmberskými pivovary a v roce 1562 vypracoval Jakub Krčín z Jelčan pivovarnický řád, který měl zabránit panským úředníkům, aby těžili z nedůsledného dozoru vrchnosti. Od roku 1577 platil městský pivovar v Rožmberku paušální poplatek 60 kop míšenských grošů ročně. Stejnou částku platil i městský pivovar ve Vyšším Brodě a nově zřízený pivovar ve Frymburku. Jakub Krčín neustále zvyšoval povarné, až bylo třeba „za bílé várky každého roku vydávati 300 kop míšenských.“ Bílé várky, nebo také „bledé pivo“ bylo z pšenice a bylo to pivo pro lepší pány, „husté, ani příliš sladké, ani hořké.“

- Zdroj: archiv Františka Schussera -

Mikulášská nadílka

Sejdeme se při příchodu sv. Mikuláše, čerta a anděla ve 14:00 hodin u kostela sv. Mikuláše v Rožmberku nad Vltavou a to v neděli

7. 12. 2025

PŘIJMĚTE POZVÁNÍ
NA JIŽ
TRADIČNÍ SOUSEDSKÝ

VÁNOČNÍ PUNČ

NA ROŽMBERSKÉM NÁMĚSTÍ
24. PROSINCE 2025
OD 14 HODIN

PŘEDÁNÍ BETLÉMSKÉHO
SVĚTLA U KAŠNY

PŮLNOČNÍ MŠE SVATÁ

v kostele sv. Mikuláše v Rožmberku nad Vltavou

na Štědrý den 24. 12. 2025 od 21,00

za doprovodu koled v podání dětského sboru

slouží P. Jan Vatter FSSP

MĚSTO ROŽMBERK NAD VLTAVOU
VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

MĚSTSKÝ PLES

14. 2. 2026

Více informací už brzy...